

2) теперішнє зобов'язання, що виникає внаслідок минулих подій, але не визнається, оскільки малоімовірно, що для врегулювання зобов'язання потрібно буде використати ресурси, які втілюють у собі економічні вигоди, або оскільки суму зобов'язання не можна достовірно визначити.

На підставі вищенаведеного доречно зробити висновок, що для визнання у фінансовій звітності дебіторської та кредиторської заборгованості необхідне одночасне дотримання як критеріїв визнання активом (зобов'язанням), так і критеріїв щодо достовірності оцінки та надходження (вибуття) економічних вигід.

ОСОБЛИВОСТІ ТА ЗАГРОЗИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Клеймьонова В.В.

Харківський державний університет харчування та торгівлі

Науковий керівник – Гросул В.А., д.е.н, професор

Харківський державний університет харчування та торгівлі

Ринкові умови господарювання в Україні характеризуються нестабільністю та невизначеністю, що вимагає значних зусиль з боку суб'єктів підприємництва для забезпечення необхідного рівня фінансово-економічної безпеки та ефективності функціонування. Від ефективного і безпечного функціонування підприємств у великій мірі залежить добробут населення, а отже, і успіх реалізації соціальної політики держави.

Проблеми економічної безпеки підприємств досліджували в працях такі вчені як І.А. Бланк, З.С. Варналій, Т.Г. Васильців, Г.В. Козаченко, Т.О. Момот, І.О. Філатова, О.В. Тофанюк, І. В. Пірятінська, Н.М. Богдан, О.В. Федосова, С.А. Теренчук, А.О. Кушнірук та інші.

Економічна безпека підприємства розглядається багатьма теоретиками і практиками як властивість підприємства, що характеризується його здатністю нормально функціонувати для досягнення своїх поставлених цілей за умови протистояння можливому впливу загроз зовнішнього та внутрішнього середовища.

Існують ще такі підходи до визначення поняття «економічна безпека підприємства»:

1. Стан, за якого забезпечується економічний розвиток та стабільність діяльності підприємства, банку, гарантований захист їх ресурсів, здатність адекватно і без суттєвих втрат реагувати на зміни внутрішньої і зовнішньої ситуації.

2. Такий стан функціонування, за якого підприємство і його продукція є конкурентоспроможними на ринку та одночасно гарантується: найефективніше використання ресурсів, інтелектуального і кадрового потенціалу; стабільність функціонування, стійкість та прогресивність розвитку; можливість протидіяти

негативним впливам зовнішнього і внутрішнього середовища його функціонування.

Фінансово-економічна безпека підприємства це такий його фінансово-економічний стан, який забезпечує захищеність його фінансово-економічних інтересів від наявних та потенційних загроз зовнішнього і внутрішнього середовища його функціонування та створює необхідні фінансово-економічні передумови для стійкого розвитку в поточному та довгостроковому періодах.

При формуванні системи фінансово-економічної безпеки підприємства варто враховувати його специфіку та загрози, які можуть зашкодити його нормальному функціонуванню та розвитку.

Під загрозою варто розуміти потенційні або реальні дії фізичних чи юридичних осіб, котрі порушують стан захищеності певного підприємства і здатні призвести до припинення його діяльності або до економічних та інших втрат.

Основними причинами виникнення загроз фінансово-економічній безпеці підприємств можуть бути: загальна неплатоспроможність підприємств, недостатня адаптація окремих підприємств до постійно змінюючих умов ринку, зростаюча злочинність, низький рівень трудової дисципліни та відповідальності працівників, недостатнє правове регулювання певних видів діяльності, споживний менталітет значної кількості громадян, низький професійний рівень частини працівників та керівного складу та інші.

Класифікація загроз, що впливають на економічну безпеку підприємств:

1. Внутрішні загрози:

- дії або бездіяльність (зокрема навмисні та ненавмисні) співробітників підприємства, що суперечать інтересам його комерційної діяльності;
- зростання рівня плинності кадрів;
- підрив ділового іміджу;
- зниження якості кадрового потенціалу та ефективності його використання, що може відбитися на якості продукції та на якості надання послуг;
- виникнення проблем у взаєминах з реальними та потенційними партнерами;
- виникнення конфліктних ситуацій з представниками кримінального середовища, конкурентами, правоохоронними та контролюючими органами, виробничий травматизм чи загибель персоналу тощо.

2. Зовнішні загрози:

- протиправна діяльність кримінальних структур, конкурентів, фірм і приватних осіб;
- політична та економічна нестабільність;
- криза грошової та фінансово-кредитної систем;
- правопорушення зі сторони корумпованих елементів з числа представників контролюючих та правоохоронних органів тощо.

В умовах ускладнення ведення господарських процесів, наявності великих обсягів інформації, періодичного оновлення нормативно-правової бази, до процесів забезпечення економічної безпеки на підприємствах доцільно

залучати зовнішніх фахівців з економічної безпеки, оскільки вони здатні об'єктивно і неупереджено оцінити стан економічної безпеки підприємства та виходячи зі свого досвіду, рівня знань та умінь запропонувати ефективні заходи щодо його покращення.

Отже, фінансово-економічна безпека є результатом прояву комплексного ряду відповідних характеристик, які включають в себе ступінь насиченості фінансовими ресурсами та їхній якісний склад, баланс доходів та витрат підприємства, стратегічні пріоритети керівного складу підприємства, забезпечення сталості розвитку, гнучкість в управлінні та прийнятті рішень тощо. Підсумовуючи можемо з упевненістю стверджувати, що головною метою фінансової безпеки підприємства є гарантія його стабільного та максимально ефективного функціонування сьогодні та достатній потенціал розвитку в майбутньому.

РОЛЬ МОНІТОРИНГУ В СИСТЕМІ ЗАХОДІВ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Козирєва А.В.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова*

науковий керівник – Власова О.Є., к.е.н., доцент

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова*

В умовах передкризової ситуації у вітчизняної економіці, загостреної політичної боротьби, динамічної зміни зовнішнього середовища (перш за все - закордонного) особлива увага повинна приділятися фінансово-економічній безпеці, як одному з найважливіших напрямів підвищення ефективності функціонування підприємства, економічних систем різного призначення і рівня ієрархії.

Механізм управління фінансово-економічною безпекою підприємства створюється з метою забезпечення правильного використання всіх захисних заходів для мінімізації (або недопущення) негативного впливу небезпек, загроз та ризиків. Механізм управління проявляється насамперед за допомогою управлінських відносин, реалізованих шляхом використання відповідних методів на основі принципів управління.

Одним з найбільш ефективних та дієвих інструментів управління системою фінансово-економічної безпеки, який дозволяє оперативно реагувати на динамічні зміни зовнішнього середовища, вдосконалити процес фінансового планування та визначення оптимальних напрямів розвитку підприємства, виступає фінансовий моніторинг.

Методологічна база застосування фінансового моніторингу, як інструменту фінансово-економічної безпеки стала темою досліджень ведучих вітчизняних і зарубіжних вчених, таких як: Кудін С. І., Мусієць Т. В.,